

Áttörés lehet a rák kezelésben?

A „PAPRIKA PIROS” TITKAI

Dr. habil. Lantos Ferenc professzor úr (képen), a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Karán agrokémiai ismereteket oktat, és a közelmúltban védte meg doktori címét angol nyelven is a Széchenyi István Egyetemen, megszerezve ezzel a habilitációt. Kutatási területéről, a szentesi cseresznyepaprikában található kapszaicin emberi szervezetre gyakorolt hatásáról beszélgetünk annak apropóján, hogy az év végére az elmúlt 10 éves kutatási munkája nyomán megjelent a Capsicum Genus című könyve.

- Először is szeretném megköszönni Szentes Város Önkormányzata, a Szentes Városért Közalapítvány, valamint a Duna-R Kft. támogatását könyvem nyomtatásához, és ahhoz, hogy kutatói munkámhoz a habilitációt megszerezhettem. Kutatásaimat a Pécsi Orvostudományi Egyetem és a Gödöllői Agrártudományi Egyetem kereteiben végezhetem, a közös munka eredménye ez a könyv.

- A kötet részletesen bemutatja az egyes paprika fajtákat származásuktól egészen az összetevőikig. Miért tartja mindezt fontosnak?

- Az volt a cél, hogy olyan paprika fajtákat is bemutassunk, amelyek a köztudatban szinte ismeretlenek, ám a tudomány őrzi ezeket. Választ adjunk továbbá arra, hogy a szentesi paprika a napi táplálkozásban milyen szerepet játszik, mit kell még pótolnunk az egészségünk érdekében. Az egyes paprika fajok új dimenzióját nyithatnánk meg, ha a mai gyakorlat helyett inkább fűszernövényként,

hasznosítanánk őket. Feszítenék az azt a témát is, hogy az orvoslás, gyógyszer-tudomány alig használja ezeket a növényeket. E felméréshez kellett az orvos kollégák közreműködése. Ezúton köszönöm meg a lektorálást Dr. Papp Zoltán PhD, Dr. Bod Barnabás és Dr. Bod Bence szakorvosoknak, valamint Prof. Dr. Máthé Ákos egyetemi tanárnak.

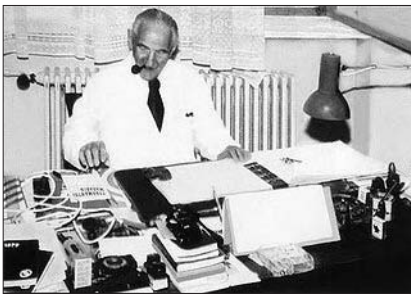
Folytatás a 2. oldalon.

Dr. Szécsényiné Csergő Juditot, a professzor úr hagyatékának kezelőjét kérdeztem azokról az eredményekről és érdemeikről, amelyek miatt Bugyi professzor a mások szentesi Kossuth-díjas lett.

-A harmincas években, amikor a szentesi kórház főorvosaként dolgozott, borzasztó állapotokat kellett felszámolnia. Sem a fűtés, sem a világítás, sem a sterilizálás feltételei nem voltak meg. Ő hozta Szentesre a nyugati technikát. Édesapámmal, aki a vármegye alispánja volt akkor, nagyon jó kapcsolatot ápolott. A szentesi kórház, Csongrád Vármegye Közkórházaként megkapta azokat a forrásokat, amelyek az építkezéseket,

Időcserepek 2. A MÁSODIK SZENTESI KOSSUTH-DÍJAS

Szentes abban a kivételes helyzetben volt, hogy az 1948-ban alapított Kossuth-díjat, az első két egymást követő évben megkapta 1-1 kiemelkedő polgára. 1948-ban Koszta József festőművész nevét olvashatjuk a kitüntetettek között, 1949-ben pedig Bugyi István dr. sebész professzor vehette át e rangos kitüntetést.

fejlesztéseket szolgálták.

Idézet a Centenáriumban c. kötetből: „Az alispán 1928-ban bekérte valamennyi megyei kórház ágylétszámát és megállapította, hogy a szentesi a legalacsonyabb. A kórház rekonstrukciója sürgetőnek látszik, mind-egyik intézet modern-ebb, mint a Csongrád megyei közkórház. Ezt a tényt vitatják meg a vármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen tartott ülésén 1928. március 23-án. Úgy döntenek, kéri a népjóléti és munkaügyi miniszter urat, hogy a kórház alapszabályát módosítsa és járuljon hozzá a belgyógyászati, sebészeti, elme, venerás, szülészeti-nőgyógyászati, kóronctani osztály létesítéséhez úgy, hogy azok

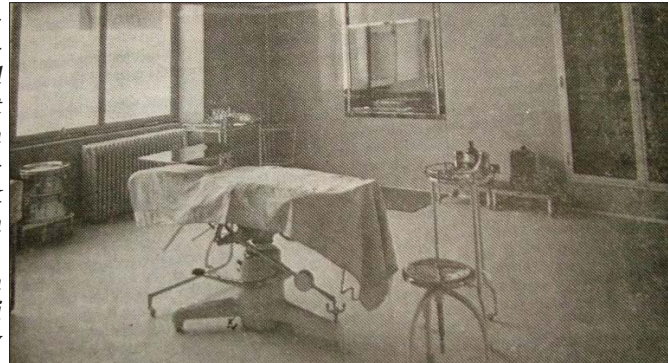
teljes figyelemmel látott el, és kollégáitól is megkövetelte ezt. A kórház működését a háború alatt is fenn tudta tartani. Emberségét bizonyítja, hogy ezekben az években a zsidó származású orvosok-

élére osztályfőorvosi állások meghirdetésével szakorvosokat állíthassanak.”

Bugyi professzor egyedülálló emberi tulajdonságokkal rendelkezett. Minden beteget, tartozzon bármelyik társadalmi osztályhoz, emberséggel, teljes figyelemmel látott el, és kollégáitól is megkövetelte ezt. A kórház működését a háború alatt is fenn tudta tartani. Emberségét bizonyítja, hogy ezekben az években a zsidó származású orvosok-

misága is páratlan. Úgy írt, hogy írásait ne csak a magasan képzett emberek, hanem mindenki megértse. Tanítványait is ebben a szellemben oktatta, dolgozataikat javította. Óriási levelezése a Levéltárban van, egy része még feldolgozásra vár.

Végezetül megemlíteném néhány tanítványát, Zsoldos Ferencet, aki szó-szoros értelemben a jobb keze volt, kiváló sebészek lettek: Tari Gábor, Tóth Csaba, Mencser András, Horváth Mihály, Dragon Károly...

Lejegyezte: Dömsödi Teréz (Archív fotók: Bugyi professzor dolgozószobájában. Műtőterem 1937-ben.)

nek is munkát adott. Ezzel a döntésével saját életét is veszélybe sodorta.

Sokoldalú társadalmi életet élt, különféle megbízatásai voltak. Irodal-

lozaton is.

A decemberi havazás-kor jelentősen segítette a munkát, hogy a hó nem az átfagyott burkolatra hullott, így a 0 fok körüli hőmérséklet, jelentős olvadást eredményezett. A januári havazás alkalmával a korábbi tartós fagy miatt az út és járda burkolatok már erősen áthűltek, így a mellékutakon a letaposott hó, ekézéssel eredményesen nem volt eltávolítható.

Kiss Ferenc elmondta továbbá, hogy az utak hó-, és síkosság mentesítésére 2 db IFA sószóró, hóeke, 1 db új Zetor sószóró, hóeke, 1 db IFA szippantó

hóeke, 1 db MTZ hóeke, 2 db Zetor hóeke áll rendelkezésükre. A járdák, kerékpárutak és közterek takarítására 2 db Multicar kistehergépjármű hóekével, sószóróval, valamint 1 db Iseki fűnyíró kistraktor hóekével és 1 Iseki fűnyíró kistraktor hóekével, sószóróval van használatban.

-dite- (Fotó: Halmai Eszter A Szarvasi úti kerékpárút.)

A BÖJT

A Kiss Bálint Református Általános Iskola február 3-án Családi vasárnapot tart a Református Nagytemplomban. A 10 és 11 óra között rendezett program témája a böjt, annak jelentősége és hagyománya.

A HÓ ÉS A VÁROS

Ezen a télen nem szűkölködünk havazásban. Alig olvad, máris újabb hóréteg gyarapodik, de vajon a Szentes Városellátó Nkft. munkatársai hogyan birkóznak meg a feladattal?

Kiss Ferenc, a Városellátó Nkft. műszaki vezetője arról tájékoztató, hogy az idényre siktalanítási ipari sóra közel 3,5 millió forint állt rendelkezésre, amiből 120 köbméter mennyiséget tudtak beszerezni. December 14-19. között, január 4-10. között és január 11-én, szombaton a reggeli ónos eső alkalmával ösz-

sesen 76 köbmétert használtak fel. Az előre jelzett havazások alkalmával a megelőző alásózást a fő közlekedési útvonalakon elvégezték. A hóekézést 5cm feletti hóréteg esetén kezdték meg ugyancsak a főközlekedési útvonalakon, majd a mellékút há-

SZENTES TEKERŐS MÚLTJA ÉS JELENE

Mi - szentesi és Szentes környékén élő emberek, méltán lehetünk büszkéek a 19.-20. században élt tekerő készítőkre és muzsikusainkra. Többen közülük, pl. Balla István, Kiss Jó-

zsef, Szenyéri János és fia, Dániel, világhírmévre tettek szert a népzene gyűjtők és az őket követő muzsikusok hagyományát átörökítő munkája nyomán.

A Zöldág Hagyományörző Szakkör második alkalommal rendezi meg idén a Szenyéri Dániel Emlékna-

pokat. Az öt eseményből álló programsorozat február 22-én 15.30 órakor kezdődik az ötven éve elhunyt Szenyéri Dániel emléktáblájának (Szentes, Ady Endre utca 32.) koszorúzásával, majd a szentesi Levéltárban 16.30 órakor megnyílik a „Szentes tekerős múltja és jelene” c. kiállítás.

A Szentesi Fotókör és a Galéria Kávéház szeretettel meghívja önt és családját, barátait

Dobóczy Zsolt

Légből kapott fotográfiák című fotókiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja: Kis Péter fotográfus

Galéria Kávéház, Szentes, Petőfi Sándor u. 7/a.
2019. február 4. 18 óra

Megtekinthető: 2019 február 4-től április 1-ig.

Verebes István

ÜZENET

-értekezlet egy felvonásban-

FEBRUÁR 13 Művelődési és Ifjúsági Ház
18:00 6600 SZENTES, Tóth József utca 10-14.

A belépés díjtalan

VMP

Virág Zsombor Maczky-Kő Bálint Mari Csongor Papdi Dániel

Mi a teendő abban az esetben, ha az ember a szülőszoba ajtajában döbben rá arra, hogy nemcsak a gyerekekkel nem tud banni, a nővel sem? Miért a mi hibánk, ha Ők rosszat álmodnak? Miért baj, ha őszintén válaszolunk arra kérdésre, hogy fogytam-e? Érdemes-e, a friss jogszívvánnal vezető feleségünknek tanácsokat osztogatni a forgalomban? Eljön-e az a pillanat egy nő életében, amikor azt mondja: Köszönöm, van elég cipőm, nem kell több. Illetve, hogy mindezek ellenére, miért dobban meg mégis a szívünk, ha belép a szobába?

Nos, ezekre a kérdésekre nem tud választ adni az előadás. Viszont számos hasonló kérdést vet fel az együttélés nehézségeiről, szépségeiről, örömeiről. (Magunk között szólva: inkább nehézségeiről.)

Egyszemélyes vígjáték, nyolc különböző karakter, hetven percben - Csányi Sándor előadásában. Egy

részben, szünet nélkül. Jegyek hamarosan kaphatóak! <https://tixa.hu/csanyi-sandor-produccio>

HOGYAN ÉRTSÜK FÉLRE

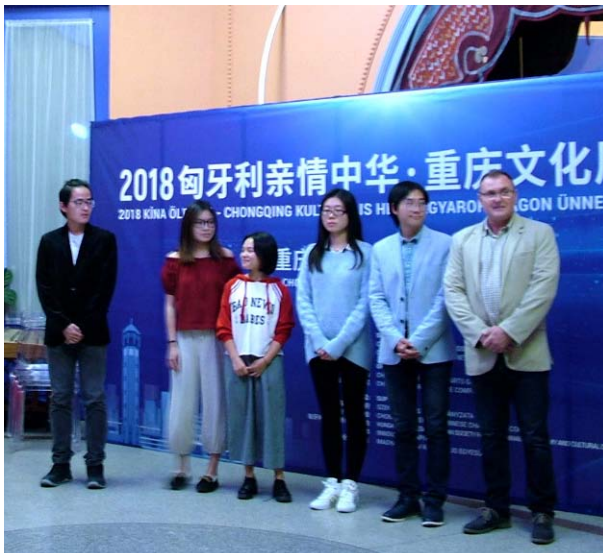
CSÁNYI SÁNDOR VÍGJÁTÉKA

A NŐKET?

2019. március 5. kedd 19 óra Megyeháza (Szentes Kossuth tér 1.)

Elérhetőségeink: 63/314-211 kultura@szentes.hu facebook/szentesimuvelodesikozpont

A „PAPRIKA PIROS” TITKAI

(Folytatás az 1. oldalról.)

- Olvasom a könyvben, hogy ezek a kutatások már a 19. században elkezdődtek, mi az oka, hogy a hazai hasznosítás mégis várat magára?

- Meg kell említenem Zechmeister László előzetes kutatásait, aki a szentesi paprikából kivont egy anyagot, amit nem sikerült meghatározni. „Paprika piros”-nak nevezte el. Munkásságának fennmaradt dokumentációit most gyűjtöm össze a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, ahol dolgozott. A történelem „elvágtat” a munkásságát, hiszen a második világháború előtt kénytelen volt elhagyni hazánkat, Amerikába, Pasadenába ment. 1937-ben - nagy valószínűséggel - Nobel-díjra is jelölték Szent-Györgyi professzorral együtt. Zechmeister László azonban - származása miatt - nem kaphatta azt meg. Az általa alkotott kromatográffal kimutatott „paprika piros” egy igen értékes karotinoid. A másik, általam kutatott anyag a paprika csipős anyaga a kapszaicin, amelyet a rák gyógyításában Prof. Dr. Boros László a kaliforniai klinikán kutatási szakaszban alkalmaz napjainkban. Február 6-án a Városi Könyvtárban tartandó előadásán fog erről is beszélni. Kutatásaim során nagy figyelemmel vagyok Prof. Dr. Jancsó Miklós és fia Gábor e tárgyban elért kutatási eredményeire is, noha magam növénykutatóként, és nem orvosként vizsgálom a szentesi cse-reznye-paprika kapszaicin és kapsziát tartalmát.

- A könyv folytatása mi-mindenre épülhet majd, azaz melyek a jövőre szóló tervei?

- A jövőben csak a „paprika piros”-sal szeretnék foglalkozni. Igazolni szeretném, hogy a Zechmeister László által megtalált „paprika piros” a szentesi mai modern paprikában is fellelhető. Meggyőződésem, hogy ez az A4-vitamin. Szeretném elősegíteni továbbá, hogy Zechmeister Lászlót, kutatási eredményei alapján, posthumus Nobel-díjra terjeszthessük fel, s hogy emléktábláját a Zsinagógában elhelyezhessük.

- A könyvben kínai nyelvű összefoglalók is vannak. Nem véletlen, hiszen ön kínai hallgatókat is tanít. Mit tudhatunk meg minderről?

- A Szegedi Tudományegyetem angol nyelvű elméleti képzésén Shanghai környéki diákok, jelenleg 6 hallgató is részt vesz. Ők a szentesi zöldségtermesztést tanulják, a gyakorlati foglalkozásaikat az Árpád Agrár Zrt-nél és a Duna-R Kft-nél töltik. Csongrád közreműködésével a szőlészet, borászat sajátosságai is ismerkednek. Szentes a hallgatók érdeklődésének központjába került, hiszen hozzájuk baltikum diákok is csatlakoztak. A magyar mezőgazdaság mind a négy szegmensével ismerkednek. A jövőben egyre több kínai hallgató számára lesz vonzó a hazai mezőgazdasági kultúra, a szentesi táj jó levegője, és a kiváló minőségben előállítható termékek.

Dömsödi Teréz
(Fotó: dt. A tanár úr és kínai diákjai.)

Gondoljon időben a jeles névnapokra:

Csenge, Dorottya, Dóra, Aranka, Abigél, Lúcia, Livia, Ella, Linda...

Valentin- napra
a tavasz legszebb virágaival
várjuk kedves Vásárlóinkat!

ÁGI VIRÁGÜZLET

Szentes, Rákóczi F. u. 16.

Telefon: 63/311-220

Nyitva tartás: hé-pé: 8-17,
szó-va: 8-12 óráig.

BŐSÉGES SZŐLŐTERMÉS ÍGÉRKEZIK 2019-BEN IS

A Kárpát-medence huszonnégy borrendje gyűlt össze Ópusztaszeren, hogy a Vince-napi vesszővágás keretén belül megjósolják, milyen lesz az idén várható szőlőtermés.

A rendezvény kezdetén Kertész Péter, az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark ügyvezető igazgatója, Farkas Sándor, az Agrárminisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes és Gulyás Ferenc, a Szent Vince Borrend elnöke köszöntötte a megjelenteket.

A hagyománytisztelő boros gazdák Szent Vincét

a bor védőszentjének, neve napját pedig hagyományos termésjóslo ünnepnapnak tartják. A néphagyomány szerint Szent Vince vértanú napján (január 22.) tájegységeként különbözőképpen megjósolják a várható szőlőtermést. „Ha megsordul Vince, tele lesz a pince!” - a szólásmondás szerint, ha Vince napján olvad a hó vagy esik az eső, akkor jó termés várható. Emellett sok helyen a levágott szőlővesszőből is megjósolják az ősze várható termést.

Az ópusztaszeri ren-

dezvényen nem csak a hulló hó, de a lemetezett vessző állapota is arra utalt, hogy idén nem lesz oka panaszra a boros gazdáknak, hiszen bőséges termés ígérkezik. A több mint két évtizedes múlttal rendelkező ópusztaszeri Vince-napi vesszővágáson a skanzenben Kalmár István mórhalmi hegybíró három vesszőt metszett le a szőlőről. A vesszők állapotából ilyenkor megjósolható, hogy az adott év termése milyennek ígérkezik. Mint elmondta, a tél nagy részén már túlvagyunk, az ideiglenes nem tettek kárt a szőlőben, hiszen a vesszők beértek, szép zöldek és a rajta található rügyek is. Amennyiben nem történik semmi rendkívüli az időjárás tekintetében, az idei termés kitünőnek ígérkezik. Hagyományok szerint ilyenkor a vesszőket beviszik a házba, ahol vízben áztatják, majd figyelik a további fejlődését. Reményik szerint pár hét elteltével a rügyek kihajtanak, amely megerősíti a Vince-napi jóslat beteljesedését.

Kodácz Csengele
marketing vezető

UTÓSZILVESZTER, MÚLTIDÉZÉSSSEL

A Mosolygó-sabb Régióért Egyesület, összefogva két további civil szervezettel, a MÁV Lendület Nyugdíjas Klubbal és a Csongrád Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesülete Szentesi Csoportjával utószilveszteri mulatságot szervezett a Nádas Csárdában.

A program során, mielőtt a finom vacsora elkövetkezett, a jó hangulat a táncos lábakat is megmozgatta, igazi múltidézésre is sor került. Felidéztük ja-

nuár hónap jeles hagyományait, s köztük kiemelten a Kánai menyegző legendáját, amelyen Jézus a vizet borra változtatta, hogy a násznép kedvére ihassék a galileai Kánában. Ezt a menyegzőt a vízkereszt utáni második vasárnap tartották. A Szentírás pon-

tosan rögzíti az evangéliumot, melyet több faluban rendszeresen megünnepeltek imádkozással, énekléssel, evéssel, ivással. Több helyen bort is szenteltek ilyenkor, míg máshol eljátszották a legendát. V.V.

MŰVÉSZTANÁROK KIÁLLÍTÁSA

Idén 20 éves a Szivárvány Művészeti Iskola. A „Gólyás-házban” az elmúlt évtizedek alatt diákok sokasága ismerkedett meg a képzőművészetek, kézművesség technikáival, többek továbbtanulását határozták meg az itt tanultak, a megélt élmények.

10 éves országos képzőművészeti pályázatuk közösen a SZTE Rajz-Művészettörténet Tanszékevel, amelynek híre határon túlra is eljutott. Idén is készülnek erre a megmérettetésre, már megrendezték a házi versenyt.

Február 7-én 17 órakor az alapfokú művészeti iskola művész-tanárai alkotásából nyílik kiállítás a Tó-kácsi Galériában, amely március 3-ig tart nyitva.

Kamarai gazdasági évnitó A JÖVŐ ÜGYVEZETŐJE

Január 23-án szerdán tartotta meg Gazdasági Évnitóját a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, melynek középpontjában a magyar gazdaság versenyképességének fokozása állt. Emellett szó esett a megye gazdasági helyzetéről, annak kitérési pontjairól, sőt arról is, hogy milyen lesz a jövő ügyvezetője.

A rendezvény elején Nemési Pál, a kamara elnöke a magyar gazdaság tavalyi teljesítményéről beszélt, elmondta, közel 5 százalékos volt a GDP-növekedés. Szerinte ugyanakkor kiemelten fontos, hogy elinduljon a belfelzárkózás az uniós szinthez, ehhez az első lépések már megtörténtek. Kiemelte, hogy bár 13 százalékkal növekedtek a megyei bérek, ez még mindig kevés az országos átlaghoz képest. Emellett alacsony a beruházások aránya, melyek mértéke a 100 milliárd forintot sem érte el, ezen a területen tehát még jócskán van mit tenni.

A köszöntőt követő az első szakmai előadást György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium gazdaságstratégiáért felelős államtitkára tartotta. A politikus szólt arról, növelni kell a magyar hozzáadott értéket, és ha van alkalmas, akkor hazai terméket kell vásárolni, például a kórházfejlesztésnél. Ezzel együtt olyan nagy erőfeszítéseket kell tenni, hogy érdemes legyen Magyarországra jönniük a befektetőknek. Hozzátette, a vállalkozások 3 százaléka van külföldi tulajdonban, ők a munkavállalók negyedét foglalkoztatják, miközben a hozzáadott érték felét állítják elő. Szerinte ez óriási hatékonyságbeli hátrányt okoz hazánknak. Elmondta azt is, hogy Magyarország nem áll jól az innováció területén, bár a világban kreatívnak tartanak bennünket. Ugyanakkor hát-

rányba kerülünk amiatt is, hogy kreatív ötleteinket máshol hasznosítják. Előrelépésre van szükség a digitalizáció felgyorsítása terén is, mivel csak így tarthatunk lépést Európával és a világgal. Az államtitkár a megye helyzetéről beszélve nem ment el az

ELI Lézerközpont mellett sem. Ehhez kapcsolódva elmondta, nyolc tudományospark-helyszínt (science park) jelöltek meg, ebből az egyik az ELI lézeres központ köré épülő szegedi. Emellett fontos a vállalkozások és az egyetem közötti kapcsolat erősítése, az, hogy a fejlesztési kérdéseket segítsen megválaszolni a felsőoktatás.

Az évnitót Szegvári Péter, a PC Trade Systems Kft. üzletágvezetőjének előadása zárta, melynek témája a jövő ügyvezetője volt. Mint mondta, már javában a jövő küszöbén állunk, sőt abban élünk, hiszen digitális térben élünk és dolgozunk, nap mint nap okoseszközök szolgáltatásait használjuk, amelyekből már 17 milliárd működik a földön. Ezért szerinte fontos, hogy a cégvezető mire fordítja a technológiának köszönhetően felszabaduló időt. Jól érzékelhető, hogy fejlett informatika nélkül nincs versenyképes vállalkozás. Digitális versenyképességi indexben ugyanakkor csak Romániát tudjuk előzni az uniós országok közül, és a magyar vállalkozások lemaradása nagy, és még tovább növekszik. A jövő ügyvezetőjéről kiemelte, hogy annak az új okoseszközök és informatikai megoldások mellett az egyre nagyobb mennyiségben rendelkezésre álló adatokat is jól kell tudnia értékelni. Ha viszont ezt sikerül elérnie, akkor akár távolról is kormányozhatja vállalkozását.

Maratonosi János

A NYUGDÍJAS MUNKAVÁLLALÓK ADÓZÁSA 2019-BEN

2019. január 1-től a nyugdíj melletti munkavégzés lehetőségeit érintő új adózási szabályok léptek hatályba, és a nyugdíj szüneteltetése is máshogy történik sok esetben.

A szabályok változtatásával az volt a cél, hogy elősegítsék a nyugdíjasok munkavállalását, amely révén többek között a munkaerőhiányt kívánta enyhíteni a kormány.

A nemzetközi statisztika szerint az EU-ban a nyugdíjasok 20%-a vállal munkát, míg Magyarországon ez az arány csak 3%. A különbség oka feltehetően az, hogy a nyugdíj melletti munkavállalás során sok idős ember az adózást elkerülve, bejelentés nélkül dolgozik, de a hazai nyugdíjasok rosszabb egészségi állapota is közrejátszhat.

A legfontosabb változás, hogy 2019. év elejétől a saját jogú nyugdíjas által létesített, a Munka Törvénykönyve (Mt.) szerinti jogviszonyban elért munkabérét nem terheli a 10% nyugdíjjárulék és a 4% egészségbiztosítási járulék, csak a 15%-os személyi jövedelemadót kell megfizetni.

Saját jogú nyugdíjas az a személy, aki az alábbiak valamelyikében részesül:

- * öregségi nyugdíjban (ilyen ellátásnak minősül az életkortól függetlenül legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkező nő részére megállapított nyugdíj is);
- * a Magyar Alkotmányvagyatörvény által megállapított ellátásokról

szóló kormányrendelet alapján járó öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben;

- * egyházi jogi személytől nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban.

A Mt. szerinti munkaviszonyban álló személyt akkor is saját jogú nyugdíjasnak kell tekinteni, ha a nyugdíjának folyósítása szünetel.

A munkáltatóknak előny, hogy így tapasztalt, nagy szakértelemmel bíró munkaerőhöz juthatnak, és a nyugdíj mellett munkaviszonyban foglalkoztatva, a bérük után nem terheli őket a 19,5% szociális hozzájárulási adó és a 1,5% szakképzési hozzájárulás. Így 2019. január 1-től 21% közterhet takarítanak meg.

A nyugdíjas munkavállalókat ezen túl is megilletik az egészségügyi szolgáltatások - a kórházi ellátás, a szakrendelés és a háziorvosi ellátás. Nem vehetik viszont igénybe a baleseti táppénzt, és a jövedelmük utáni 0,5%-os nyugdíjnyelvése sem tarthatnak igényt, mivel 2019-től mentesülnek a nyugdíjjárulék megfizetése alól.

A versenyszférában az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek nyugdíjuk folyósítása mellett korlátlanul folytathatnak keresőtevékenységet.

A nők 40 éves jogosultsági idejével nyugdíjban részesülő hölgyeknek is történt előnyös változás. Ha 2019-ben a nyugdíj mellett munkaviszonyban állnak - miután

a munkaviszonyuk alapján nem lesznek biztosítottak - a keresetkorlátra vonatkozó szabály alkalmazásakor a munkabérüket nem kell figyelembe venni.

A keresetkorlát megmarad 2019-ben a nők 40 évével nyugdíjban részesülőknél is addig, amíg nem érik el a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt. Tehát ha nyugdíj mellett egyéb biztosítási jogviszonyban (tagi jogviszony, megbízási jogviszony), és nem a munkaviszonyban eléri a járulékköteles jövedelmük a havi minimálbér tizennyolcszorosát (ez 2019-ben 1.788.000,- Ft), a keretösszeg elérését követő hónap első napjától december 31-ig a nyugdíjuk folyósítása szünetel.

Nyugdíjas vállalkozó esetében a szabályváltozás azokat a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozásokat is érinti, akik a vállalkozói tevékenységük mellett egyidejűleg munkaviszonyban is állnak. Fontos változás, hogy ők 2019. január 1-től abban az esetben is egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezettek, ha egyidejűleg heti 36 órát elérő foglalkoztatással járó munkaviszonyban is állnak.

A közszférában a nyugdíj melletti jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig

szüneteltetni kell a nyugdíjfelvételt. Nem változik tehát a nyugdíjtör-

vény azon szabálya, hogy nem folyósítható öregségi nyugdíj, ha a nyugdíjas: közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyességi szolgálati viszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél hivatásos szolgálati jogviszonyban vagy a Magyar Honvédségnél szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

Vagyis a közszférában 2019. évben is csak akkor foglalkoztatható nyugdíjas személy, ha a foglalkoztatás időtartamára nem folyósítják számára a nyugdíjkorhatárt.

Tímárné Staberez Teréz
könyvvizsgáló

Nem mi döntjük el, hogy mikor élünk. Mi csak abban dönthetünk, hogy mi a teendő, ha már itt vagyunk. (Tolkien: A Gyűrűk Ura)

Miután az ausztrál bennszülöttek életmódja minden tekintetben különbözik az európaiktól, ezért joggal merülhet fel a kérdés, hogy kontinensünkön történ-

A fokgazdálkodás az Alföld ártereiének gazdasági hasznosítása érdekében kialakított művelési mód. A fok a folyót kísérő magas partokat megszakító természetes eredetű vagy mesterségesen kialakított nyílás, amelyeken át a folyó vize, a vízszinttől függően az anyamederből az

az agyagot; a tetőfedéshez a szalmát, a nádat, a fát (zsindely). Gyakorlatilag önfenntartó, önálló közösségekről beszélhetünk, mely közösségek háborúk, járványok, éhínségek ellenére évszázadokon át újra- és újra felépítették magukat - egészen a XX. század elejéig.

Környezetünkön tabuk nélkül 2.

ÖNFENNTARTÓ GAZDÁLKODÁSI FORMÁK

tek-e kísérletek harmonikus létmód megvalósítására. A középkorban Európa szerkezetében a kolostor-gazdaságok - tevékenységük jól dokumentáltak. Szűkebb környezetünkben, a Kárpát-medencében változatos földrajzi viszonyok között az itt élők ténylegesen létrehoztak a környezettel harmonizáló, a magyar ember habitusának megfelelő életmódokat.

A közösségsszerveződések - tanyarendszer, falu, város - által kialakított, a földrajzi környezethez illeszkedő fenntartható művelési módok közül az erdőkielég és a fokgazdálkodás jelen korunkban is érdeklődésre tarthat számot (alternatív energiagazdálkodás, árvízvédelem). Évszázadok során az erdő javainak változatos kitermelése, hasznosítása alakult ki: makkoltatás, favágás, fahordás, fakitermelés (ritkítás; szálalás; tarvágás vagy irtás; szárazfeszítés), felfeldolgozás, vesszővonás, szalmakötés, szénégetés, kőfejtés, méhésztetés, erdei állattartás, vadászat, vadfogás, halászat, rákászás, zsákmányolás, gyűjtögetés (gomba, magfélék, csiga, gyökök, facsemeték, erdei gyümölcs, gyógynövény). (Hegyi Imre: A népi erdőkielég történeti formái - szerk.)

ártérre ki-be járt. Ezáltal egyenletessé vált a folyók vízjárása, az árterek vízkészlete megnövekedett, mérséklődtek a szárazföldi éghajlat szélsőségei, lehetővé vált az ártér gazdasági hasznosítása (a halászat - korabeli nyugati utazók leírása szerint folyóinkban egyharmad rész hal, kétharmad rész víz volt - vízmentes időszakban az ártéri állattartás és az állandó szárazulatok gabonája, bőségesen biztosították az élethez szükséges javakat). „Az ártéri gazdálkodás módszerével olyan vízjárta területeket lehet bevonni a szervezett gazdálkodásba, amelyeket semmilyen más módszerrel nem lehet hasznosítani. Sehol a világon nem ismert ez az eljárás, élet- és gondolkodásmód, csak a magyarok vidékein.” (Tóth József: Épített tájak)

(A fokgazdálkodás megszűnése - megszüntetése (folyószabályozás, árvízvédelem) nyomán kialakuló tanyarendszer gazdálkodási formája szintén megfelel a fenntarthatóság definíciójának, ismertetése azonban meghaladja ezen írás kereteit.)

Ugyanakkor mindkét művelési mód esetében a környezet biztosította pl. a házépítéshez szükséges anyagokat is, a követ, a fát,

A környezettel harmonizáló, abba leginkább belésimuló, legtöbbször fennmaradó, jól dokumentált életformát a székelység alakította ki. A székelyek saját törvényeik szerint éltek, mely alapja az a bizonyosság volt, hogy a falu, a szék, a Székelyföld maga, egyetlen test, egyetlen lélek. A székely ember ezeremester. A kézművesség, a mezőgazdaság, a házépítés forrásai a kisujjában voltak, emellett katonai erényeiről ódákat zengtek. Értett az orvosláshoz, ünnepek alkalmával zenélt, táncolt. Mindezek alapján joggal beszélhetünk univerzális emberről. Ezen titokzatos, az egyenjogúságon alapuló ősi társadalmi szerveződési mód helyes megvalósításáról a székely rendtartás adott útmutatót. A székely rendtartás törvénykönyv volt, életvezetési tanácsokat adott, ismertetette a jogokat, kötelességeket, szölte a hagyományokról, az erkölcsről, az ünnepek szertartásairól, a szolidaritásról (kaláka), a gyereknevelésről is. (Barabási László: A székely rendtartás.)

(Folyt. köv.)

iff. Kátai Ferenc

(Kép: A folyószabályozások előtt elárasztott területek a Kárpát-medencében www.vizugy.hu)

VÉRADÓKNAK

A Csongrád Megyei Dr. Bugyi István Kórház és a Magyar Vöröskereszt Szentesi Vezetősége minden héten kedden és szerdán délelőtt 07.30-12.00 óráig, csütörtök délután 14.00-17.00 óráig tart vé-

radást Szentesen a Véréllátó Állomáson.

A Szentesi Véréllátó és a Magyar Vöröskereszt Szentesi és Csongrádi Vezetősége véradást tart:

Február 05-én Szegváron a Művelődési Házban 15.00-18.00 óra között.

Február 12-én Szegvá-

ron a Művelődési Házban 15.00-18.00 óráig.

Február 14-én a Hungarit Zrt. Orvosi Rendelőjében 08.30- 11.30 óráig.

Február 19-én a mindszenti Művelődési Központban 14.00-18.00 óra között.

Február 20-án véradás lesz a Magyar Közút Zrt.

dolgozói részére /is/ a Véréllátóban 07.30-12.00 óráig.

Február 26-án a mindszenti Művelődési Központban 14.00-18.00 óráig várják a véradókat.

Február 27-én a tömörkényi Művelődési Házban 15.00-18.00 óra között hívják a véradókat.

KISÉRI ÁLLATORVOSI RENDELŐ
ÁLLATORVOSI LÉZERSZEMÉSZETI SZAKRENDELŐ
Szentes, Sáfrán Mihály u. 43.
TISZTELT KUTYA- ÉS MACSKATARTÓK!
Rendelünkben az általános állatorvosi ellátás mellett kutyák és macskák szemészeti vizsgálatát és gyógykezelését végezzük. Korszerű diagnosztikai és műteti eszközeink segítségével teljes körű szolgáltatással állunk az Önök rendelkezésére.
Rendelési idő: hétköznap 15.00 – 18.00 óráig.
Időpont kérhető: 06 30 357 4468
Üzenetregizitő: 06 63 401 420
E-mail: szentesiallatorvos@gmail.com
www.szentesiallatorvos.com
www.allatorviszeszeszet.hu

A Horváth Mihály Gimnázium
"A Szentesi Gimnáziumért" Alapítványa
tisztelettel és szeretettel meghívja
Önt és kedves családját
2019. február 16-án 18 órától kezdődik
JÓTÉKONYSÁGI BÁLJÁRA.
Helyszín: Megyeháza
Program:
- szórakoztató műsor a gimnázium volt diákjainak előadásában
- tombola értékes nyereményekkel
- Rákász Béla nosztalgia bulija
A rendezvény célja: a bevételt a gimnázium nevelő munkájának támogatására kívánjuk fordítani.
Belépő ára: 6000 Ft/fő, amely tartalmazza a vacsorát
Belépő és támogatójegyek vásárolhatók az iskola gazdasági irodájában.
Az alapítvány számlaszám: 11600006-00000000-47748787
Az alapítvány adószáma: 18458434-1-06

Fókuszban a fogyasztóvédelem VERSENY A ZSOLDOSBAN

Január 30-án 14 órakor a HSzC Zsoldos Ferenc Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában a Dél-alföldi Regionális Fogyasztóvédelmi Egyesület jóvoltából Fogyasztóvédelmi versenyt rendeztek. Az egyesület az Innovációs és Technológia Minisztérium megbízásából a „Fogyasztói érdekek képviselését ellátó egyesületek 2018. évi támogatása” tárgyában kiírt pályázaton

A Petőfi utcai B épület kereskedelmi oktatótermében gyülekeztek a versenyzők, akiket a zsűri elnöke, Petrik Sándor, a Csongrád Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Osztályának vezetője köszöntött. A zsűri tagjai voltak továbbá Koós Zoltán az iskola gyakorlati oktatásvezetője, és Mácsai Erzsébet a kereskedelmi

ber tanácsát.

A második csapat, Lippai Terézia, Halász Mihály és Perecsényi Márk a villanszerelő osztály tanulói „Csodalámpák nincsenek” címmel a Ledes égők előnyeiről beszéltek, felhívva a figyelmet, mindig szaküzletekben vásároljunk.

A 13/T-s logisztikai és szállítmányozási ügyintézők, Gázi Dorina, Horváth Fanni és Szőke Enikő az allergén anyagok tulajdonságait vetették górcső alá, Mi kerül a tányérra címmel. A törvények szigorítását, több szűrőpróba szerinti ellenőrzést javasolnának az éttermekben, az étel allergiások védelmében.

Csapi Emese és Schultz Nóra 11/P-s kereskedelem-marketing ágazatos tanulók a Perubalsamnak eredtek a nyomába. Ez a különlegesség allergén is lehet, számos élelmiszer is tartalmazza. Azonban ezt a tényt a csomagolásokon nem tüntetik fel. Ez a bemutató nyerte el leginkább

Az első helyezettek átveszik az ajándékokat Petrik Sándortól.

a zsűri tetszését, és az első díjat. Ők vehetnek részt március 22-én a zentai középiskola meghívására azon a látogatáson, ahol lehetőségük nyílik az ottani fogyasztóvédelmi verseny megtekintésére. Majd májusban kerül sor a győztes csapat Génusz versenyen való megmérettetésére.

A 11/B osztályos eladók, Bátaszéki Anita és Füzesi Gabriella a karácsonyi akciós hitelekkel és a 0 THM-ről tartottak szemléletes előadást, amellyel második helyezést értek el. Arra hívták fel a figyelmet, miért is drága, ami akciósan olcsónak tűnik.

Gémes Renáta 11/P-s tanuló Kozmetikai kemikália kisokos c. munkájából azt tudhattuk meg, mit jelentenek a kozmetikumok INCI számai... A rendkívül értékes ismertető a versenyben 3. helyen végzett.

A 10/P kereskedelem-marketing ágazatos tanuló, Mácsai Kata Mivel játsszon a gyerek? c. a veszélyes gyermekjátékok három jellemző tulajdonságára hívta fel a figyelmet azzal, hogy az ellenőrzéseknek már a gyártónál kellene kezdődniük. Ám szigorúbb forgalmazói szabályozásra is szükség volna.

Petrik Sándor zsűri elnök kiemelte, érdekes bemutatókkal érkeztek a diákok a versenyre, a fogyasztóvédelem teljes területét felölelték a választott témák. Nehéz volt kiválasztani a győztest, hiszen mindannyian megfelelték a pályázat által szolgáltatott célnak, a fogyasztói tudatosság formálásának.

Kép és szöveg:
Dömsödi Teréz

sikeresen pályázott, pályázatába bevonta a Zsoldos Ferenc Szakgimnáziumot és Szakközépiskolát, mint „Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola” címmel elismert intézményt.

A pályázat két részből állt. Az elmúlt év október 29-én szakmai kiránduláson vettek részt a diákok, ez a program, és a most rendezett fogyasztóvédelmi verseny is része a pályázatnak.

tagozat szakmai tanára. A versenyt Milinkér Mónika szervező tanárnő vezette. A résztvevő 7 csapat október óta készült a választott feladatra. Sorrendben.

Abonyi Dávid és Gyurász Olivér 9. osztályos festők egy reklámfilm alapján igazolták, festeni tartósan és szépen nem is olyan egyszerű dolog. Kiemelték, a festékes dobozokon szerepeljen: a felhasználók minden esetben kérjék ki szakem-

VÖRÖSKERESZTES VERSENYEK

A Magyar Vöröskereszt Szentesi Területi Vezetősége március 29-ére hirdette meg Csecsemőgondozás és egészségnevelési versenyt, amelyre 3 fős csapatok jelentkezését várja. A vetélkedő helyszíne a Dózsa-ház Községi Tér, kezdete 8.30 óra. A felkészülést szolgálja Csordás Ágnes Katalinnak a Magyar Vöröskereszt által 2018-ban kiadott szakmai anyaga Csecsemő-, kisdagadgondozás, gyermeknevelés - Csecsemőgondozási tanfolyamok számára.

Ugyanezen a napon 11 órakor az Elsősegélynyújtó verseny kezdődik ugyanitt, 5 fős csapatok részvételével. A jelentkezéseket mindkét versenyre március 10-ig Simon Alma nevére küldhetik el a Polgármesteri Hivatalba. Szentés, Kossuth tér 6.

Alkotói pályázatra ösztönzik a gyerekeket Kerékpár fel! címmel. A rajzokat szabadon választott méretben és technikával (max. egy negyedív) készíthetik el.

A beérkező pályaműveket szakmai zsűri bírálja el.

Beküldési határidő: március 22. A pályamunkák hálatalán fel kell tüntetni a pályázat címét, a pályázó nevét, életkorát, az iskola (óvoda) és a felkészítő tanár nevét.

A rajzokból kiállítást rendeznek, az eredményhirdetésre április 5-én kerül sor a Dózsa-házban.

Fókuszban rovatunk a Heureka Bördíszmü Játék- és Ajándék Üzlet támogatásával készül. Szentesen a Kereskedőház emeletén a Kossuth u. 15/A. szám alatt található.

Bővebb információk:

<https://www.facebook.com/heurekaszentess/>

Lepje meg Párját törődéssel és kedveskedjen Szerelmének Valentin napra, válasszon csomagjaink közül!

Valentin nap

Kicsi csomagunk

- Kérestase kamerás hajdiagnosztizálás
- Kérestase kabinunkban személyre szabott hajkezelés, 10 perces fejmasszázs és kézmasszázs
- Szárítás
- Babor smink
- Parafinos kézapolás
- Vendégünk egy italra 8.000.-/1,5óra

Nagy csomagunk

- Kérestase kamerás hajdiagnosztizálás
- Kérestase kabinunkba személyre szabott hajkezelés, 10 perces fejmasszázs és kézmasszázs
- Hajvágás, szárítás
- Babor arcmasszázs, smink
- Parafinos kézapolás
- Vendégünk egy pohár borra és szendvicsre. 12.500.-/2,5 óra

Férfi csomagunk

- Kérestase kamerás hajdiagnosztizálás
- Barber szobánkban személyre szabott hajkezelés, 10 perces fejmasszázs és kézmasszázs
- Formavágás szakáll igazítás, borotválás
- Parafinos kézapolás
- Vendégünk egy italra. 3.900.-/1 óra

Ajándékozzon kényeztetést, szépséget utalvány formájában! Az utalványokat szalonunkban megvásárolhatják. Felhasználhatóak egészen 2019. decemberig!

DANCÓS ERIKA
SZALON

www.dancsoerikasalon.hu
Tel: 06 (63) 787-118, 06 (30) 986-9263
Napi ajánlataink a Facebookon is!

CSALÁDI ESEMÉNYEK 3-4. HÉT

Született a 3. héten Szentesen: Bálint Szabolcs és Cséke Ágnes Szilviának SZABOLCS, Trieb Zoltán és Faragó Andreának BENETT, Labádi Sándor és Kanfi-Horváth Diának LARA, Németh Dániel és Kis Évának EMMA nevű gyermeke.

Született a 4. héten Szentesen: Bárdos Tamás János és Tomasovszki Anikó Eszternek ANNA LÉNA, Benke Attila és László Piroskának NOÉMI nevű gyermeke.

Született a 3. héten, Csongrádon: Horváth-Varga Róbert és Lovas Melindának BETTA nevű gyermeke.

Házasságot kötött a 3. héten: Berezvai András és Körösi Edit, Ludányi Máttyás Zsolt és Mata Dominika (Szentés).

Elhunyt a 3. héten: Szécsényi Mihályné, Tomcsányi András, Szarvas József, Kecskeméti Sándor és Bölskei Molnár Imréné szentesi lakosok.

Elhunyt a 4. héten: Balogh Lászlóné, Berezvai Józsefné, Demeter István, Fazekas János, Kiss Ilona, Kajtár Ferencné, Hékeddi Gyula, Mészáros Sándor szentesi, Kocsó Imre csongrádi lakos.

KÉSZÜLJ FEL 2!

A ST. Jupát SE „Készülj fel!” programsorozatában - a biztonságos túrázás érdekében - február 16-án a kerékpár belső gumijának foltozását lehet elsajátítani

a Dózsa-házban. Az egyesület a gyakorlati foglalkozáshoz az eszközöket és javítandó gumikat biztosítja. Az érdeklődőket 16.00 órára várják.

RENDAHAGYÓ TANÍTÁSI ÓRA A TISZAI CIÁNSZENNYEZÉSRŐL

Hazánk eddigi legsúlyosabb vízszennyezésével ismerkednek a jövő vízügyi szakemberei Szegeden

Február 1. - a Tisza élővilágának emléknapja. A 2000-ben történt ökológiai katasztrófa után döntött úgy a Magyar Országgyűlés, hogy február elsejét a Tisza élővilágának emléknapjává nyilvánítja. Ebből az alkalmából tart rendhagyó vízgazdálkodási órát a jövő vízügyi szakembereinek dr. Kozák Péter, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója

valamint Szilágyi Tamás, a Csongrád Megyei Kormányhivatal környezetvédelmi szakügyintézője a Csongrád Megyei Önkormányzat konferenciatermében. A jelen és a jövő szakemberei a rendezvény végén egy-egy szál virággal adóznak a folyónak, amiért alig néhány év múltán teljesen újjáéledt.

2000. január 31-e a magyar természetvédelem gyásznapja. A Kárpát-medence egyik legnagyobb környezeti katasztrófája, hazánk eddig regisztrált legsúlyosabb vízszennyezése történt ekkor. 2000. január 30-án, a romániai Nagybanán egy román-ausztrál tulajdonú bányavállalat ülepítő távának gátja átszakadt, és onnan cianid- és ne-

hézfém-tartalmú szennyvíz ömlött a Szamoson keresztül a Tiszába. A szennyezés február 1. és 12. között vonult le a Tiszán, hatalmas környezeti kárt okozva: a folyó élővilágát adó planktonikus élőlények, a vízi makroszkopikus gerinctelen élőlények és a halállomány a Tisza felső és középső szakaszán 70-90 százalékban, míg az alsó szakaszon 100 százalékban elpusztultak.

A Tisza hihetetlen élni akarásának, öntisztító képességének és az emberi szaktettelemnek köszönhetően mára visszaállt az ökológiai egyensúly. Erről szól a rendhagyó óra két előadása, amelyet az SZSZC Gábor Dénes Szakgimnázium és Szakközépiskola vízügyi ágazata diákjainak tartanak a szakemberek.

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Sajtószolgálat

MEGHÍVÓ

Második lépcsőfok

A SZAKRÁLIS KIRÁLYSÁGHOZ

VESZTERGÁM MIKLÓS

könyvbemutató előadása

Szentés Dózsa Ház (Csongrádi út 2.)

2019. február 08. (péntek)

18 óra

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Magyarok Szövetsége

A 10 ÉVES HANGVERSENYKÖZPONT BEMUTATJA

ZENE-VILÁG-ZENE

ÉLET - ÉRTEK - ÉLMÉNY

BALKAN JAZZ

2019 FEBRUÁR 15. /PÉNTEK/ 19 ÓRA

BALKAN UNION

LEMEZBEMUTATÓ KONCERT

VENDEG: **FRANKIE LÁTÓ** hegedű

ONYLINE HÍRHOVÁRÁS: **TIXA**

JEGYÁR: 1.500 HUF

DISCOS UTÁZÁSI IRODA

HANGVERSENYKÖZPONT - SZENTES

Művelődési és Ifjúsági Ház

Szentés, Kossuth tér 6. Tel: 06 30 986 9263

INGYENES ONLINE ÚJSÁG

Megjelenik és letölthető:

<http://ekonyvtar.vkszh.hu/?doctd=41695>

minden második héten.

Kiadó: Mosolygósabb Régióért Egyesület

Felelős kiadó, szerkesztő, design: Dömsödi Teréz

Szentés, Nagyvörvény u. 58.

Tel: 06 20 9837-226

E-mail: visszhang65@gmail.com

<https://www.facebook.com/visszavar/?fref=ts>

Eng: HU ISSN 1215-8437

VÁROSI Visszhang

Naponta friss: www.varosivisszhang.hu

Következő megjelenés: február 14.